

Tiedote 12/2022

Vinkkejä energian säästämiseen

Energiansäästö on nyt tärkeämpää kuin koskaan

Venäjän aloittaman sodan vuoksi on Euroopan energiantuotanto vaikeuksissa. Tulevan talven aikana voi olla jopa puute energiasta. Energiansäästö on nyt tärkeämpää kuin koskaan. Siitä on hyötyä sinulle itsellesi, taloyhtiölle ja koko yhteiskunnalle. On kysymys huoltovarmuudesta, energian saatavuuteen liittyvien riskien pienentämisestä sekä rahasta.

Jokainen voi edesauttaa tilannetta vähentämällä omaa energiankulutustaan. Säästöä tarvitaan sekä taloyhtiön tuottaman lämmityksen ja lämpimän veden käytössä että omassa sähkönkulutuksessa.

Maalämpöjärjestelmämme käyttää sähköenergiaa, jolla tuotetaan maasta noin kolminkertainen määrä lämpöenergiaa. Lämpöenergialla lämmitetään **vesikiertoiset patterit ja lämmin käyttövesi**. **Märkätilojen lattialämmitys** toimii suoralla sähköllä.

Ohessa on kerätty energiansäästöneuvoja eri lähteistä, erityisesti Motiva Oy:n (www.motiva.fi) materiaalia. Hyvä tavoite jokaiselle on pyrkiä vähentämään kulutustaan 5-10 % verrattuna aikaisempaan, mikä ei kuitenkaan merkittävästi vaikuta asumismukavuuteen.

1. Sähkön hinta riippuu saatavuudesta ja käyttöajankohdasta

- Sähköä pitää **säästää erityisesti huippukulutuksen** aikaan. Erityisen tärkeää sääntely ja kulutuksen siirtäminen on silloin, jos **oma sähkösopimus on sidottu pörssisähköön**.
- Pörssisähkön hinta (c/kWh) on määritelty tunnin tarkkuudella. Seuraavan vuorokauden tuntihinnat julkaistaan päivittäin n. klo 15. Hintaa voi seurata esim. Finngridin Tuntihinta-appilla tai netistä (esim. sahko.tk).
- Sähkön tarve ja saatavuus vaikuttavat pörssin tuntihintaan. Hinta voi näin ollen vaihdella voimakkaasti. Kulutus ja pörssihinta on pienimmillään öisin (22 - 7) ja viikonloppuisin. Myös päiväsaikaan voi olla suuria vaihteluja.
- Seuraamalla hintaa ennakkoon ja siirtämällä kulutustaan halpoihin aikoihin voi olla mukana vähentämässä kulutus- ja hintapiikkiä. Sähköä on näin paremmin saatavilla niille, jotka ehdottomasti sitä tarvitsevat.
- Pörssisähkön hintapiikit vaikuttavat **myös määräaikaisten sopimusten** saatavuuteen ja hintaan sekä sähkön riittävyyteen. Näin ollen myös kiinteähintaisen sähkösopimuksen kotitalouksien kannattaa siirtää omaa sähkön käyttöönsä huippukulutushetkien ulkopuolelle.

2. Asunnon lämpötilan säätö kylmillä ilmoilla

- Motivan (www.motiva.fi) huonelämpötilasuositus on oleskelutiloissa 20-21°C, makuuhuoneissa hieman tätä alhaisempi, varsinkin öisin.
- Huonelämpötilan yhden asteen laskeminen **vähentää energiankulutusta noin 5 %**.

- **Säädä patterit termostaateilla** siten, että asunnon lämpötila yhdessä riittävällä ilmanvaihdolla on kohtuullisella tasolla (20–21°C). Patterin termostaatin asteikko on yhdestä kolmeen ja avautuu vielä lisää, kun kiertää ääriasentoon.
- **Jos huonelämpötila on liian matala** ja patteri viileä, säädä termostaatti suuremmalle kiertämällä sitä vastapäivään.
- **Jos huonelämpötila on liian korkea** (yli suositellun tai halutaan esim. makuuhuone viileämmäksi), säädä termostaatti pienemmälle kiertämällä sitä myötäpäivään. Älä tuuleta lämpöä turhaan ulos.
- Eteisen lämpötilaa voi seurata **eteisen seinässä olevasta mittarista**. Lisäksi kannattaa hankkia muutama mittari muihin huoneisiin. Näin saa kokonaiskuvan asunnon lämpötiloista.
- **Korvausilman säätämisessä** käytetään
 - **tuuletusikkunoiden lautasventtiilien automaattiosäätöä**. Pyöritettäessä lautasventtiiliä kuuluu pieni naksahdus, kun venttiili on normaaliasennossa. Tämän jälkeen venttiili avautuu ja sulkeutuu ulkolämpötilan mukaan. Jos tässä asennossa kuitenkin syntyy vedon tunnetta ja/tai viileyttä, voi ilmarakoa pienentää, mutta ei sulkea kokonaan.
 - **olohuoneen ikkunan yläreunan venttiiliä**. Venttiili kannattaa säätää ulkolämpötilan mukaan (vivut ulospäin = auki, vivut sisäänpäin = kiinni). Tuleva ilmamäärä tuntee kädellä venttiilin yläpuolella. Katso lisätietoja säädöstä taloyhtiön verkkosivuilta.
- Seuraa **lämpöpatterin** toimintaa ja käytä oikein:
 - Jos patterin yläosa on lämpimämpi kuin alaosa, toimii patteri oikein. Tällöin patteriin tulevan putken ja siitä lähtevän putken välillä on lämpötilaero. Kesällä lämpötilaeroa ei ole.
 - Jos patterin alaosa on jatkuvasti lämmin ja yläosa kylmä, on patterissa ilmaa. Ilmaustarpeesta kertoo myös loriseva ääni. Ota yhteyttä huoltoyhtiöön. Patteri tai lämmitysverkosto on ilmattava.
 - Jos patteri on jatkuvasti kylmä, on patteriventtiili todennäköisesti jumissa. Ota yhteyttä huoltoyhtiöön.
 - Kun tuuletat huonetilaa, käännä tuuletuksen ajaksi patteriventtiili kiinni.
 - Älä peitä lämpöpatteria tai patterin termostaattia huonekaluilla tai verhoilla. Lämpötilan säätö onnistuu parhaiten, kun ilma pääsee kiertämään vapaasti termostaatin kohdalla.
 - Käännä patteritermostaatti muutaman kerran kiinni ja auki keväällä, kesällä ja syksyllä, jotta se ei jumiudu.
- Pidä parvekkeen ovi suljettuna lämmityskaudella. Ilmoita rikkoutuneista ikkuna- ja ovitiivisteistä huoltoyhtiölle.
- **Kun huoneisto on pitkään tyhjänä**, pienennä huonelämpötilaa (vähennä patterien tehoa termostaattista) ja pienennä venttiilien tuloilmaa.

3. Lattialämmitys märkätiloissa

- Taloyhtiömme **kylpyhuoneisiin ja WC-tiloihin** asennettiin putkiremontin yhteydessä **sähköinen lattialämmitys**. Lattialämmitys kuivattaa tilan kosteusrasituksen jälkeen (suihku, pyykinkuivaus). Lattialämmitystä tarvitaan erityisesti lämmityskaudella.
- Lämmitys käyttää **taloyhtiön kiinteistösähköä**. Näin varmistetaan, että kaikki käyttävät

lattialämmitystä kylpyhuoneessa, jotta tila kuivuu eikä synny kosteushaittoja.

- **Lattialämmitystä pitää energiansäästöyistä käyttää harkiten.** Jatkuva korkea lämpötila voi moninkertaistaa energiankulutuksen verrattuna järkevään säätöön ja siten muodostaa erittäin suuren menoeran taloyhtiön taloudessa.
- Lattian lämpötilaa säädetään seinässä olevalla **termostaatilla**. Taloyhtiö suosittelee **termostaatin ajastimen käyttöä** seuraavasti:
 - *tehostetaan* lattialämmitystä **aamulla** 1-1,5 h määrittelemällä **Mukavuus-lämpötilaksi** esim. 26 °C ja antamalla sopivat kellonajat. Myös **illalla** voi vastaavasti ajastimella nostaa lämpötilaa yhden tunnin ajaksi.
 - muina aikoina lämmitys säädetään 20 asteeseen (**Taloudellinen**-säätö).
 - kun lattia on aamuin lämmennyt esim. 25-26 asteeseen, pysyy lattia pitkään 22-23 asteisena, vaikka taloudellisuussäätö onkin 20 °C.
- Ajastimessa on vakioasetuksena, että lattia saavuttaa *automaattisesti halutun tehostuslämmön* ajastettuna kellonaikana (*Mukauta*-toiminto on päällä). Tehostuslämmitystä ei siis tarvitse säätää alkamaan ennakkoon.
- Muu hetkellinen lämmityksen tehostus saadaan nostamalla lämpötila hetkellisesti manuaalisesti.
- **WC-tilassa** lattialämmitys on vain mukavuusasia (ei kosteusrasitusta). Tänä talvena voi olla käyttämättä sitä kokonaan esim. asettamalla lämpötilaksi 19 °C ja pitämällä ajastimen poissa päältä.
- Voi itse kokeilla erilaisia lattialämpötilasäätöjä ja seurata niiden vaikutusta. Kulutusta voi lukea **termostaatin infosta** (7 ja 30 pv). Näin voi hakea mukavan ja myös energiatehokkaan säädön. Normaalina 30 pv:n kulutuksena voidaan pitää kylpyhuoneessa noin 30-50 kWh ja WC:ssä noin 8-10 kWh (tai lähes 0, jos ei käytä lainkaan).
- Kun on **poissa pidemmän aikaa**, kylpyhuoneen ja WC:n lattialämmitys kannattaa sulkea kokonaan. Helpoin tapa on kytkeä ajastin pois ja asettamalla manuaalisesti vakiolämpötilaksi esimerkiksi 18 °C. Toinen tapa on käyttää Poissa-toimintoa.
- Ks. tarkempi **ajastimen käyttöohje** taloyhtiön verkkosivuilta (www.puotilantie8.fi) tai huoneistoihin jaetusta käyttöohjeesta. Lisäksi erikseen ilmoitetut energianeuvot auttavat mielellään ajastimen säädössä.

4. Sähköenergiaa voi säästää myös vedenkulutuksessa

- Vuoden 2022 alusta on siirrytty veden käyttöä veloittamaan **mitatun kulutuksen mukaan**. Hoitovastikkeen yhteydessä peritään arvioon perustuvaa vesimaksu kuukausittain (v. 2023 maksu on 15,50 €/henkilö/kk). Vuoden lopussa tiedetään taloyhtiön kokonaiskulutus ja kustannukset. Tämän jälkeen lähetetään asukkaille tasoitus-/hyvityslasku huoneiston todelliseen kulutuksen mukaan.
- Asunnon **eteisessä olevasta mittarista** voi seurata huonelämpötilan lisäksi sekä kylmän (KV) että lämpimän (LV) veden kulutusta. Näyttö vaihtuu painamalla mittarin nappia. Veden kulutuksen yksikkö on kuutiometri (m³) eli 1000 litraa. Lukema kertoo veden kulutuksen mittarin käyttöönottohetkestä putkiremontin yhteydessä.

- Kerrostaloissa suomalaisten **vedenkulutus on keskimäärin n. 120-130 litraa** (0,12-0,13 m³) asukasta kohti vuorokaudessa. Taloyhtiössämme on keskimääräinen kulutus ollut viime vuosina hieman alle 140 l/vrk (sisältäen sekä lämpimän että kylmän veden).
- Kannattaa seurata omaa **lämpimän veden kulutusta** mittarista, sillä käyttöveden lämmitys vie merkittävän määrän sähköenergiaa. Keskimäärin lämmintä vettä kulutetaan tilastojen mukaan vuorokaudessa **40-50 litraa** (0,04-0,05 m³) asukasta kohden. Esimerkiksi suihkuvedestä noin 60 % on lämmintä vettä ja lämmin vesi on noin 2-3 kertaa kalliimpaa kuin kylmä vesi.
- **Käytännön ideoita vedenkulutuksen vähentämiseksi**
 - **Vältä veden juoksuttamista** turhaan: sulje hana hampaita pestessäsi ja suihkussa saippuoinnin ajaksi. Kahden minuutin suihku kuluttaa vettä 24 litraa ja 10 minuutin suihku jo 120 litraa (hintaa noin 1 euro). Kahden minuutin hampaiden harjauksen aikana vettä valuu viemäriin noin 12 litraa.
 - Pese mahdollisuuksien mukaan **täysiä koneellisia astioita ja pyykkiä**. Jos peset vajaita koneellisia, käytä säästöohjelmia.
 - Astioiden huuhtelu ennen tiskikoneeseen laittamista on turhaa, jos likaiset astiat eivät jää seisomaan pitkäksi aikaa.
 - Käsin tiskaaminen kuluttaa vettä 2-5 kertaa enemmän kuin astianpesukoneella.
 - Käytä kylmää vettä, kun huutelet kierrätykseen meneviä metallipurkkeja.
- Ilmoita heti vuotavista hanoista ja WC-kalusteista huoltoyhtiölle.

5. Yleisiä säästövinkkejä

Kiinnitä huomiota seuraaviin asioihin niin **omassa asunnossasi** kuin **taloyhtiön yhteisissä tiloissa**:

- Sammuta yleisten tilojen valot poistuessasi.
- Käytä autojen moottorilämmitintä seuraavasti:

Ulkoilman lämpötila	Suositeltava esilämmitysaika lämmitystyypeittäin	
	Sähköiset esilämmittimet*	Polttoainetoiminen lämmitin
0 °C ...-5 °C	0,5–1 h	10–15 min
-5 °C...- 10 °C	1–2 h	15–20 min
alle -10 °C	2–3 h	20–30 min

* Lohko- ja säteilylämmittimet

- Kiinnitä huomiota energiankulutukseen hankkiessasi uusia sähkölaitteita. Vertaile energiamerkintöjä ja varmista laitteen soveltuvuus omaan tarpeeseesi.
- Valitse energiatehokkaita lamppeja käyttötarkoitus huomioiden (LED). Apua lampunvalintaan löydät: www.lamputieto.fi
- Muista oikeat käyttötottumukset:
 - Sulje sähkölaitteet, esimerkiksi viihde-elektronikka, kun et käytä niitä.
 - Sammuta valot huoneista, joissa et oleskele.

- Katkaise laitteiden turhat valmiustilat esimerkiksi käyttämällä virtakytkimellä varustettua jatkojohtoa.
- Ota käyttöön tietokoneen virransäästöasetukset.
- Varmista, että kylmäsäilytyslaitteiden ympärillä on riittävä ilmankiertotila.
- Hyödynnä astian- ja pyykinpesukoneiden eri ohjelmia tehokkaasti ja pese täysiä koneellisia. **Älä käytä koneita sähkön huippukäytön aikana.**
- Jos käytät kondensoivaa kuivausrumpua, huolehdi, että käyttötilaan tulee riittävästi korvausilmaa, esimerkiksi jättämällä ovi raolleen. Huonetilan lämpötilan noustessa kuivausaika pitenee ja sähköä kuluu enemmän.
- Sulata pakasteet jääkaapissa.
- Älä laita lämpimiä ja peittämättömiä elintarvikkeita jääkaappiin/pakastimeen.
- Hyödynnä uunin esilämmitysaika ja jälkilämpö.
- Valitse oikeat ruoan valmistustavat ja hyödynnä mahdollisuuksien mukaan esim. mikroaaltouunia pienten annosten tekemisessä.
- Muista sähkölaitteiden säännöllinen hoito ja ylläpito:
 - Imuroi jääkaappien ja pakastimien takana oleva lauhdutinritilä ja kompressorin säännöllisesti.
 - Sulata pakastin säännöllisesti ja puhdista kylmäsäilytyslaitteiden tiivisteet.
 - Puhdista pyykinpesukoneen nukkasihdi tai poistopumpun siivekkeet ja pesu- ja huuhteluainelokerot.
 - Puhdista mahdollisen kuivausrummun nukkasihdit ja lämmönvaihdin/kosteudentiivistin.
- Selvitä tarvittaessa sähkölaitteiden todelliset sähkönkulutukset sähkönkulutusmittarilla (kytketään sähkörasiaan, hinta n. 15- 20 €).